

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové ve věci žalobce: **Unie daňových poplatníků ČR, z.s.**, se sídlem Ovocný trh 572/11, Praha 1, IČ 046 92 233, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 7. 2017, č. j. 30129/17/5100-41451-711647,

takto:

I. Rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 4. 7. 2017, č. j. 30129/17/5100-41451-711647, **se ruší** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

- [1] Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 7. 2017, č. j. 30129/17/5100-41451-711647 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Finančního úřadu pro hlavní město Prahu ze dne 12. 6. 2017, č. j. 5080527/17/2000-00061-

111257 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“), jímž byla odmítnuta žádost žalobce o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“), a toto rozhodnutí bylo potvrzeno.

- [2] Žalobce v podané žalobě uvedl, že od povinného subjektu požadoval poskytnutí informace spočívající v zaslání datových souborů (fotografií, úředních záznamů a jiných podkladů), které vznikly v rámci činnosti správce daně a které jsou uchovávány v počítačovém adresáři, který byl v žádosti přesně konkretizován. Rovněž bylo požadováno poskytnutí názvů podadresářů tohoto adresáře. Uvedl, že existence tohoto datového úložiště, kde se nacházejí úřední záznamy a fotografie míst na konkrétních adresách, je mu známa z úředních záznamů týkajících se výkonu správy daní. Povinný subjekt však žádost odmítl s tím, že požadované informace mají představovat soubor názorů správce daně (ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb.).
- [3] Žalobce namítal, že jednotlivé fotografie či úřední záznamy nemohou být názorem již pro svoji samotnou podstatu, neboť se jedná o objektivní informace (např. digitální fotografie zachycující budovu), které nejsou žádným názorem ani neobsahují jakýkoli názor. To samé platí dle žalobce i pro názvy podadresářů a pro úřední záznamy, jež obsahují popis objektivně zjištěných skutečností na místech (adresách), které jsou zahrnuty do databáze. Zdůraznil, že nepožadoval sdělení žádného názoru, zejména názoru na to, proč byly do dotazované databáze zařazeny konkrétní budovy nebo adresy.
- [4] K tvrzení žalovaného, že v případě poskytnutí předmětných datových souborů by se jednalo o vytvoření informace nové, představující pro povinný subjekt nepřiměřenou zátěž, žalobce namítal, že žádal o poskytnutí již existujících datových souborů. Takové poskytnutí tak dle jeho názoru nemůže představovat nepřiměřenou zátěž.
- [5] K argumentu žalovaného ohledně neexistence povinnosti povinného subjektu s požadovanou informací disponovat, žalobce namítal, že povinný subjekt těmito informacemi objektivně disponuje. Je tak zcela lhostejné, zda nějaký právní předpis povinnému subjektu ukládá povinnost takovou informaci disponovat či nikoli. Rovněž ze žádného předpisu nevyplývá, že tyto informace není povinen poskytnout.
- [6] Závěrem žalobce konstatoval, že odmítnutím žádosti byl zkrácen na svém právu na informace podle čl. 17 Listiny základních práv a svobod. Z uvedených důvodů navrhoval, aby soud zrušil jednak žalobou napadené rozhodnutí, jednak rozhodnutí prvostupňové.
- [7] Žalovaný správní orgán v písemném vyjádření k podané žalobě navrhoval její zamítnutí. Uvedl, že pro posouzení daného případu je rozhodující ustanovení § 2 odst. 4 a § 3 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. Žalovaný zdůraznil, že žalobce zaměňuje pojem „informace“ a „nosič“, na kterém je informace zaznamenána. Z logiky věci vyplývá, že samotný nosič informace nepředstavuje názor povinného subjektu, na druhou stranu informace na takovém nosiči zaznamenána již názorem povinného subjektu bezesporu může být. V předmětné věci povinný subjekt odmítnutí poskytnutí informace odůvodnil s odkazem na povahu informací (dat) shromážděných na datovém úložišti tím, že se jedná o data sloužící k vytváření názorů správce daně o tom, které adresy lze považovat za tzv. „virtuální“.
- [8] Žalovaný dále uvedl, že s odůvodnění svého rozhodnutí zabýval naplněním podmínek výluky z informační povinnosti dle ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb.: a)

požadovaná informace u povinného subjektu neexistuje, b) současně povinný subjekt nemá zákonnou povinnost danou informací disponovat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 115/2014-29, č.j. 3 As 55/2014-33). K první podmínce uvedl, že předmětná data mohou být až následně vyhodnocena a zpracována pro účely konkrétního řízení či postupu. Soubory nacházející se na datovém úložišti tak nepředstavují informaci, která by podléhala zákonu č. 106/1999 Sb. Rovněž konstatoval, že se v daném případě jedná o vytvoření nové informace, neboť vytvoření souhrnu dat je pro povinný subjekt nepřiměřenou zátěží. Ke druhé podmínce uvedl, že žádný zákon ani jiný právní předpis povinnému subjektu neukládá povinnost shromažďovat údaje o tzv. virtuálních adresách daňových subjektů, přičemž tuto povinnost neměl povinný subjekt ani v době vyřizování žádosti o poskytnutí informací. Závěrem žalovaný konstatoval, že nedošlo k protiústavnímu odepření práva na informace.

- [9] Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
- [10] Dne 29. 5. 2017 podal žalobce u povinného subjektu žádost o poskytnutí informací, ve které žádal o „1. zaslání datových souborů, které finanční správa na svém vlastním datovém úložišti uchovává či uchovávala v adresáři: \\S2000AP6101\Verejny\2000\KFU_2000\Virtualni_adresy\ a 2. zaslání názvů všech podadresářů v adresáři: \\S2000AP6101\Verejny\2000\KFU_2000\Virtualni_adresy\.“
- [11] Rozhodnutím Finančního úřadu pro hlavní město Prahu ze dne 12. 6. 2017, č. j. 5080527/17/2000-00061-111257, byla žádost žalobce odmítnuta.
- [12] V odůvodnění tohoto rozhodnutí povinný subjekt odkázal na ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. s tím, že v případě datových souborů v datovém úložišti na uvedené adrese se nejedná o údaje, které jsou výsledkem formálního postupu. Shromážděná data jsou souborem názorů správce daně na adresy, které při posouzení určitých kritérií může správce daně považovat za „virtuální“. Kritéria pro posuzování, které adresy lze považovat za „virtuální“, vychází z výsledků činnosti správce daně a nejsou výsledkem předepsaných formálních postupů. Jedná se o data, která jsou zhodnocením vyhledávací činnosti, místní znalosti a dat z daňových řízení správce daně. Uvedl, že požadovaný soubor dat nevytváří centrálně. Uvedl, že právo na informace není právem neomezeným, ale může být omezeno zákonem tak, jako v případě ustanovení § 2 odst. 4 předmětného zákona, dle kterého se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.
- [13] Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí dne 13. 6. 2017 odvolání, ve kterém uváděl obdobné námitky a tvrzení jako v podané žalobě.
- [14] Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 4. 7. 2017, č. j. 30129/17/5100-41451-7111647, bylo odvolání žalobce zamítnuto a prvostupňové rozhodnutí bylo potvrzeno.
- [15] V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný odkázal na ustanovení § 2 odst. 4 a § 3 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. a na důvodovou zprávu k zákonu č. 61/2006 Sb. K naplnění podmínek pro aplikaci ustanovení § 2 odst. 4 citovaného zákona uvedl, že v daném případě skutečně žádost směřovala vůči informacím, které s ohledem na jejich povahu a na uvedené ustanovení nelze podřadit pod informační povinnost povinného subjektu. Soubory nacházející se na datovém úložišti (včetně jednotlivých podsložek) tak nepředstavují informaci, která by podléhala režimu zákona č. 106/1999 Sb. Dále uvedl, že o vytvoření

nové informace by se nejednalo v případě, že půjde o pouhé mechanické shromáždění dat z jednotlivých spisů (databází), protože zde dochází jen k formálnímu zpracování (shromáždění) informací existujících (jedná se o prosté zpracování odpovědi na žádost), a případný čas strávený vyhledáním informace by bylo možné zohlednit stanovením úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací dle ustanovení § 17 zákona č. 106/1999 Sb. To však dle žalovaného platí jen za podmínky, že vytvoření souhrnu dat není pro povinný subjekt nepřiměřenou zátěží ve smyslu výše uvedeném, tedy jestliže jeho vytvoření představuje jednoduchou operaci a nevyžaduje nějakou další „přidanou hodnotu“ ze strany povinného subjektu. V opačném případě se jedná o vytvoření nové informace, jako by tomu bylo i v předmětném případě. Dále poukázal na skutečnost, že žádný zákon ani jiný právní předpis povinnému subjektu neukládá povinnost shromažďovat údaje o tzv. virtuálních adresách daňových subjektů.

- [16] Podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. může soud rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.
- [17] Žalovaný s projednáním věci bez jednání souhlasil, žalobce se ve stanovené lhůtě nevyjádřil. Soud tedy postupoval podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. a rozhodl o věci samé bez jednání.
- [18] Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
- [19] V daném případě podal žalobce u povinného subjektu žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., ve které požadoval poskytnutí informace spočívající v zaslání datových souborů (fotografií, úředních záznamů a jiných podkladů), které finanční správa (správce daně) uchovává v přesně vymezeném počítačovém adresáři. Současně žalobce požadoval poskytnutí názvů všech podadresářů v tomto adresáři. Správní orgány pak žádost odmítly s odkazem na ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb.
- [20] Podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb.: *„Povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.“*
- [21] Podle ustanovení § 3 odst. 3 téhož zákona: *„Informací se pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.“*
- [22] Nejvyšší správní soud k výkladu ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. již v rozsudku ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011-67, uvedl, že *„[d]anou zákonnou výlukou nelze samu o sobě považovat za rozpornou s ústavně garantovaným právem na informace. Podle čl. 17 odst. 5 Listiny jsou státní orgány a orgány územní samosprávy „povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon.“ Právo na informace tedy není „bezbré“, zákonodárce je oprávněn jejich poskytování omezit, pokud přitom dostojí testu ústavnosti, tj. kritériím účelnosti, potřeby a přiměřenosti. Nejvyšší správní soud přitom souhlasí s krajským soudem, že zákonodárce při přijímání zákona č.*

61/2006 Sb., kterým bylo do zákona o svobodném přístupu k informacím přidáno ustanovení § 2 odst. 4, těmto kritériím dostál. Sledoval z ústavního hlediska legitimní cíl, a to vyvážit právo jednotlivců na poskytování informací veřejným zájmem na ochraně povinných subjektů před nepřiměřenou zátěží, kterou by pro ně znamenalo vytváření zcela nových informací, k jejichž tvorbě či evidenci nejsou jinak povinny. Zákonodárcem zvolené řešení lze rovněž považovat za potřebné a přiměřené, byť s jistými výhradami. Pojem „vytváření nových informací“ je natolik neurčitý, že je třeba při jeho aplikaci ze strany povinných subjektů pečlivě dbát o to, aby byl vykládán ústavně konformním způsobem, tedy způsobem, který nebude nepřiměřeně zužovat rozsah ústavně zaručeného práva na informace. Obdobně již ostatně Nejvyšší správní soud judikoval např. v rozsudcích ze dne 17. 6. 2010, č. j. 1 As 28/2010 - 86, nebo ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 107/2011 - 70 (všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Zde konstatoval, že § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím je třeba vykládat dle jeho (z ústavního hlediska legitimního) účelu, jímž je bránit povinné subjekty před tím, aby se na ně žadatelé v režimu uvedeného zákona obraceli s žádostmi o zaujetí stanoviska v blíže specifikované věci, provedení právního výkladu, vytvoření či obstarání nové informace, již povinný subjekt nedisponuje a není povinen jí disponovat apod.“

- [23] Žalobce předně namítal, že jednotlivé soubory (fotografie, úřední záznamy apod.) nemohou již ze své samotné podstaty být názorem, neboť se jedná o objektivní informace, které zachycují jasně danou skutečnost. To samé dle žalobce platí i pro názvy podadresářů.
- [24] Z obsahu žádosti jednoznačně vyplývá, že žalobce se neptal povinného subjektu na jeho názor (např. na to, proč byly do předmětné databáze zařazeny ty které konkrétní budovy a adresy), rovněž se neptal na provedení právního výkladu a ani z jeho žádosti nevyplývala nutnost vytvoření či obstarání nové informace, kterou by povinný subjekt nedisponoval.
- [25] Žalovaný sice ve svém vyjádření k podané žalobě argumentoval tím, že samotný nosič informace nepředstavuje názor povinného subjektu, avšak informace na takovém nosiči zaznamenaná již názorem povinného subjektu bezesporu může být. Tento obecný odkaz však žalovaný nedoplnil žádným konkrétním důkazem ve vztahu k projednávané věci. Skutečnost, že dle žalovaného slouží informace (data) shromážděná na předmětném úložišti k tomu, aby si na základě nich správce daně vytvořil názor, které adresy lze považovat za tzv. „virtuální“, je ve vztahu k dané věci a především ve vztahu k obsahu žádosti o informace zcela nerozhodná. Je tomu tak proto, že žalobce po povinném subjektu nepožadoval vytvoření názoru, které adresy považuje na základě nashromážděných dat za tzv. „virtuální“, ale žalobce se dožadoval poskytnutí přímo oněch nashromážděných dat.
- [26] Soud se na tomto místě rovněž neztotožnil s názorem žalovaného, že souboru a data nacházející se na datovém úložišti nepředstavují informaci, která by podléhala zákonu č. 106/1999 Sb., neboť skutečnost, že následně povinný subjekt tato data vyhodnotí a zpracuje (tj. vytvoří z nich nějakou ucelenou informaci), neznamená, že informací nemůže být právě jednotlivý soubor (fotografie, úřední záznam), ze které pak bude v budoucnu vyvozen nějaký závěr. Na fotografiích a v úředních záznamech jsou nepochybně dle názoru soudu zaznamenány určité informace, když z nich následně chce povinný subjekt vytvářet ucelenou informaci a dále je zpracovávat. Dle názoru soudu neobsahuje zákon č. 106/1999 Sb. takové ustanovení, které by bránilo poskytnutí dílčích informací, jako jsou informace, jejichž poskytnutí se žalobce domáhal ve své žádosti o informace.
- [27] Další důležitou otázkou je dle soudu to, zda požadované informace povinný subjekt má, a pokud je nemá, zda má povinnost jimi disponovat. Žalovaný namítal, že nemá povinnost

požadovanou informací disponovat. K tomu soud uvádí, že skutečně žádný právní předpis finanční správě neukládá povinnost vést databázi (evidenci) tzv. „virtuálních adres“, ovšem za situace, kdy tento orgán veřejné moci takovými informacemi prokazatelně disponuje, tak je zcela nerozhodné, že se tyto informace rozhodl shromažďovat dobrovolně, či mu povinnost jejich shromažďování ukládá nějaký právní předpis. Nadto lze upozornit na to, že orgány finanční správy velmi často v daňových řízeních právě „virtuálními adresami“ některých dodavatelů argumentují k tíži daňových subjektů. Požadavek žalobce na znalost alespoň některých „virtuálních adres“ je tak zcela legitimní.

- [28] Tento závěr soudu podporuje i judikatura. Např. v rozsudku ze dne 11. 10. 2017, č. j. 3 As 292/2016-67, Nejvyšší správní soud formuloval dle názoru soudu na nyní projednávaný případ zcela přílehlavou právní větu: *„Pokud povinný subjekt určitý dokument vypracoval a má tedy informace k dispozici, je povinen je poskytnout. Stejně tak vyhoví žádostem o výtahy z databázi či části dokumentů v případě, že takový výtah nepředstavuje nepřiměřené úsilí.“*
- [29] Obdobně judikoval Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 22. 6. 2017, č. j. 10 As 251/2016-75, kde uvedl, že *„[p]okud požadované informace reálně existují, povinný subjekt je má k dispozici, pak se nejedná o vytvoření nové informace, jestliže takové informace povinný subjekt pouze vyhledá či shromáždí, a to bez ohledu na rozsáhlost a pracnost jejich vyhledávání. O vytvoření nové informace by se jednalo pouze v případě, pokud by pro vytvoření odpovědi na žádost nestačilo pouhé mechanické vyhledání a zpracování údajů, které má povinný subjekt k dispozici, ale byla by po něm vyžadována vyšší intelektuální zátěž (např. vypracování podrobné statistiky výtahem ze spisů apod.).“*
- [30] Nejvyšší správní soud dále ve svém rozsudku ze dne 7. 4. 2015, č. j. 6 As 136/2014-41, popsal správný postup povinného subjektu v situaci, kdy obdrží žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb. Uvedl, že *„[...] povinný subjekt musí, v souladu se zásadou dobré správy podle § 4 odst. 1 správního řádu, primárně vyvinout úsilí, aby našel požadovanou informaci a poskytl ji žadateli. Povinný subjekt tedy musí nejprve zkoumat, zda požadovanými informacemi fakticky disponuje, a to bez ohledu na to, jestli takovou povinnost má podle zákona o archivnictví a spisové službě či podle jakéhokoliv jiného právního předpisu. Pokud zjistí, že požadované informace má (i když je ze zákona shromažďovat nemusí), je povinen je žadateli poskytnout, nejedná-li se o výluky podle § 7 až 11 zákona o poskytnutí informací“*.
- [31] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2011, č. j. 6 As 33/2011-83, pak platí, že *„[i]nformace, které je povinný subjekt zavázán poskytnout, jsou existující informace, které jsou v dispozici povinného subjektu, a to zpravidla již v okamžiku doručení žádosti o poskytnutí informace povinnému subjektu (§ 2 odst. 4 a § 3 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím).“*
- [32] K tvrzení správních orgánů, že by se v případě poskytnutí předmětných datových souborů jednalo o vytváření nové informace, což by představovalo nepřiměřenou zátěž, soud uvádí, že z obsahu žádosti jasně vyplývá, že žalobce požadoval poskytnutí konkrétně specifikovaných dokumentů, nalézajících se ve specifikované databázi. Soud se v tomto směru ztotožnil se žalovaným, který v napadeném rozhodnutí uvedl, že o vytvoření nové informace by se nejednalo v případě, že půjde o pouhé mechanické shromáždění dat z jednotlivých spisů (databází), neboť zde dochází jen k formálnímu zpracování (shromáždění) informací existujících, a případný čas strávený vyhledáním informace by bylo možné zohlednit stanovením úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací dle ustanovení § 17 zákona č. 106/1999 Sb. (což mimo jiné vyplývá i z výše citované

judikatury). Soud se však již neztotožnil s názorem, že v daném případě se nejednalo o jednoduchou operaci, která by nevyžadovala další „přidanou hodnotu“ ze strany povinného subjektu.

- [33] V rozsudku ze dne 31. 1. 2018, č. j. 5 As 47/2017-38 formuloval Nejvyšší správní soud právní větu: *„Důvodem pro odmítnutí poskytnutí informací podle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím není skutečnost, že povinná osoba nemá požadované informace ve formě určené žadatelem. Náročnost zpracování a poskytnutí požadovaných informací je relevantní pouze z pohledu možného požadování úhrady nákladů souvisejících s poskytnutím informace (§ 17 zákona o svobodném přístupu k informacím).“*
- [34] Důvodem pro odmítnutí poskytnutí informací podle předmětného ustanovení v posuzované věci nemůže být ani skutečnost, že žalovaný neměl požadované informace v dané formě. Podstatné totiž je, že žalovaný, resp. povinný subjekt požadované informace měl k dispozici. Shromáždění žalobcem požadovaných údajů proto nepředstavuje vytváření nových informací podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. Žalovaným namítaná pracnost a časová náročnost zpracování již existujících informací do formy požadované žalobcem na uvedeném závěru nic nemění, neboť představuje ve své podstatě pouze administrativní a intelektuálně nenáročnou práci s již existujícími informacemi, které má žalovaný k dispozici, nadto žalobce žádnou specifickou formu poskytnutí informací nepožadoval, když žádal poskytnutí obsahu určité složky. Charakter žalobcem požadovaných informací (fotografie, úřední záznamy) je totiž takový, že k jejich zpracování není nutné použít složité analytické postupy, intelektuálně náročné myšlenkové postupy nebo výkladové metody. Žalovaným zdůrazňovaná náročnost zpracování a poskytnutí požadovaných informací tak je relevantní pouze z pohledu možného požadování úhrady nákladů souvisejících s poskytnutím informace (ustanovení § 17 zákona č. 106/1999 Sb.). Na poskytnutí požadovaných informací tak dle názoru soudu nelze hledět jako na vytvoření nové informace.
- [35] Výše uvedené závěry plně korespondují se závěry, k nimž Nejvyšší správní soud dospěl v již zmíněném rozsudku ze dne 9. 2. 2012, č. j. 1 As 141/2011-67. Tento soud totiž v tomto rozsudku mimo jiné vyslovil, že *„[j]e dále nutno nalézt vhodné rozhraničení mezi situacemi, v nichž půjde toliko o vyhledání a uspořádání již existujících informací do podoby, v níž je možné je žadateli předat, a situacemi, v nichž by sestavení požadovaných informací již představovalo „vytvoření nové informace“. Dále konstatoval, že „je přitom zřejmé, že nalézt nějaké exaktní obecné kritérium nelze, vždy bude záležet na konkrétních okolnostech dané věci. Lze se však pokusit alespoň o stanovení určitých bližších vodítek pro povinné subjekty. Důvodová zpráva k zákonu č. 61/2006 Sb. uvádí na jedné straně příklady žádostí o prosté „výtahy z databází či části dokumentů“ (jejichž poskytnutí nemůže být s poukazem na § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím odpíráno), na druhé straně žádosti „o právní analýzy, hodnocení či zpracování smluv a podání“ (jejichž zpracování by již představovalo „vytváření nových informací“). Výše citovaná směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES abstraktněji rozlišuje mezi situacemi, kdy výtahy z existujících dokumentů představují „pouze jednoduchou operaci“, a případy, kdy představují „nepřiměřené úsilí“. Jako kýžené kritérium se tedy nabízí rozlišování mezi případy, kdy je povinný subjekt schopen požadované informace sestavit ze „zdrojových“ informací, kterými disponuje, v zásadě mechanickým způsobem, a situacemi, v nichž sestavení požadované informace překračuje rámec takových jednoduchých úkonů. K obdobným závěrům dospěli také autoři komentáře k zákonu o svobodném přístupu k informacím (Furek, A. - Rothanzl, L.: Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář.*

2010, Praha: Linde, str. 60-61), podle nichž rozlišení obou kategorií „musí být hledáno v míře ‘intelektuální náročnosti’ činnosti, která by byla nutná pro přípravu odpovědi na žádost. Jinak řečeno o vytváření nové informace půjde pouze tehdy, jestliže k vytvoření odpovědi na žádost nestačí pouhé mechanické vyhledání a shromáždění údajů, které má povinný subjekt k dispozici a které jsou žadatelem poptávány, ale jestliže je nezbytné s těmito údaji provádět další zpracovávání nad rámec prostého „vtělení“ do odpovědi na žádost.“ Nutno však zároveň zdůraznit, že při rozlišování situací, kdy se ještě jedná o vyhledání (shromáždění) požadovaných informací a jejich uzpůsobení pro poskytnutí žadateli, a kdy již půjde o vytvoření nové informace, nelze vycházet toliko z pracnosti, či doby, která by byla potřebná pro přípravu odpovědi na žádost (shromáždění informací). Tyto faktory zákon zohledňuje institutem mimořádně rozsáhlého vyhledání informací (§ 17 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím). Povinný subjekt pak není oprávněn bez dalšího odmítnout požadované informace poskytnout, může však po žadateli o informace chtít úhradu za takové mimořádně rozsáhlé vyhledání.“

- [36] Dle názoru soudu nelze vyloučit, že žalovaný, resp. povinný subjekt shledá, že některé informace nelze poskytnout, např. kvůli ochraně osobních údajů, nebo kvůli jiné výluce dle ustanovení § 7 až 11 zákona č. 106/1999 Sb. Tato skutečnost však dle názoru nemůže vést k paušálnímu závěru o odmítnutí veškerých informací požadovaných žalobcem, tj. poskytnutí těch informací, které stěžovatel ve své dispozici má, ani k závěru, že žalobcem požadované informace nelze poskytnout z důvodu vytváření nových informací podle ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb.
- [37] S ohledem na výše uvedené tak soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem, a proto je podle ustanovení § 78 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 78 odst. 4 a 5 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil (ustanovení § 78 odst. 5 s. ř. s.). V dalším řízení tak žalovaný zohlední při rozhodování o žádosti o poskytnutí informací závěry vyslovené výše v bodech [19] až [36] tohoto rozsudku.
- [38] Městský soud v Praze se dále zabýval aplikací ustanovení § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., které umožňuje žalovanému nařídit požadované informace poskytnout. Soud shledal, že jednak žalobce v tomto směru nic nenavrhoval a jednak soudu nebyly v rámci správního spisu předloženy informace, jejichž poskytnutí bylo žalobci odepřeno.
- [39] Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce, který měl ve věci úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti žalované, která ve věci úspěch neměla. Náhrada nákladů řízení představuje v dané věci žalobcem zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 16. dubna 2020

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu